

Høgskolen i Bergen

Bedre integrasjon mellom utdanning og forskning i bachelor- og masterutdanningene ved HiB.

Rapport fra arbeidsgruppen

11.02.2016

Innledning

Våren 2015 har en arbeidsgruppe ved Høgskolen i Bergen sett på hvordan man kan få en bedre integrasjon mellom forskning og utdanning i utdanningsløpene.

Utdanningsutvalget og FoU-utvalget ved Høgskolen har i felles møter diskutert hvordan man kan få en tettere kobling mellom forskning og utdanning ved HiB. Integrasjon av FoU og undervisning er et mål i HiBs årsplaner for 2015, og dette handler bl.a. om at utdanningene skal være forskningsbasert. Utvalgene vedtok å sette ned en arbeidsgruppe som skulle se på dette, bestående av en student og en faglig tilsatt fra hver avdeling, med sekretærhjelp fra Fellesadministrasjonen.

Prorektor og viserektor har gitt arbeidsgruppen følgende oppdrag:

- Lage / legge til rette for at HiB får en idebank med gode eksempler på forskningsbasert utdanning både på bachelornivå og masternivå
- Skissere hvordan en slik idebank kan være en aktiv ressurs
- Skissere hvordan en slik idebank holdes ved like og oppdateres
- Foreslå arrangementer / aktiviteter der integrasjon mellom forskning og utdanning på ulike utdanningsnivå er tema
- Foreslå hvordan dette kan tydeliggjøres i utdanningsløpene, både på bachelornivå og masternivå

Arbeidsgruppen ble nedsatt i mars 2015, og har hatt fire arbeidsmøter. Gruppen har bestått av følgende personer:

- Silje Mæland, Førsteamanuensis, Avdeling for helse- og sosialfag (leder)
- Marianne Presthus Heggen, Førsteamanuensis, Avdeling for lærerutdanning
- Johan Alme, Førsteamanuensis, Avdeling for ingeniør- og økonomifag
- Kristian Fosshem Karlsen, Studentrepresentant, Avdeling for helse- og sosialfag
- Daniel Cárcel Latorre, Studentrepresentant, Avdeling for lærerutdanning
- Britt-Marie Andersson, Studentrepresentant, Avdeling for ingeniør- og økonomifag
- Turid B. Hitland, Hovedbibliotekar, Biblioteket (sekretær)

I tillegg har Marius Eidem, organisatorisk nestleder i Studentparlamentet ved HiB, fungert som vara for studentrepresentantene, og deltatt i noen møter.

Presisering av mandatet

Mandatet arbeidsgruppen har fått definerer forskningsbasert utdanning som:

- Studentene skal få kunnskap om forskningsmetodologi og forskningsmetoder, samt utvikle ferdigheter i å finne / og kritisk evaluere forskningslitteratur som er relevant for deres fagfelt.
- Studentene skal, gjennom sine bacheloroppgaver vise at de kan arbeide systematisk, og at de kan anvende vitenskapelig metode på en adekvat måte
- Studentene skal få kunnskap om det FoU-arbeidet som drives ved HiB, og
- Noen studenter kan inviteres til å delta i forskernes forskningsprosjekter der dette er relevant, og mulig.

Kjennskap til forskningsmetoder, forskningsresultater og opplæring i vitenskapelig tenkemåte er kunnskaper og ferdigheter som er nedfelt i Kvalifikasjonsrammeverket. Arbeidsgruppen antar dermed at de første to punktene om studentenes kunnskap om forskningsmetodologi og å kunne anvende denne, samt å finne og kritisk vurdere forskningslitteratur, allerede er ivaretatt i utdanningene ved HiB. Gruppen har derfor konsentrert arbeidet rundt de siste to punktene, og sett

på hvordan vi kan stimulere til økt studentdeltakelse i forskning utført ved institusjonen allerede på bachelornivå, og hvordan vi kan øke studentenes kunnskap om FoU-arbeidet som drives ved HiB.

Studentaktiv forskning

I Stortingsmeldingen «Lange linjer – kunnskap gir muligheter» slås det fast at «Regjeringen ønsker å legge til rette for at flere studenter får praktisk erfaring med forskning og utvikling i løpet av studietiden, såkalt studentaktiv forskning» (Kunnskapsdepartementet, 2013, s. 65). Dette har også Høgskolen i Bergen nedfelt i sin Strategiske plan for 2011-2015, der et av målene er at Høgskolen skal «... medvirke til eit kunnskapsbasert arbeidsliv» bl.a. ved å «leggja til rette for at studentane kan delta i forskning» (s. 8). At studentene skal være aktive deltakere i forskningen ved HiB er også et overordnet mål i «Strategi for forskning, utvikling og nyskaping (FoU/N) 2011-2015», der det står at «... forskningsbasert utdanning og studentinvolvering i forskning skal vere integrert i alle studieprogram ved HiB» (s. 22), og det fremheves at man gjennom å la studentene ta aktiv del i forskningsarbeid ved Høgskolen, gjør dem bedre rustet til å møte fremtidige praktiske yrkesutfordringer. Et av arbeidsgruppens oppdrag var å lage en idebank med gode eksempler på forskningsbasert utdanning. Gruppen har da valgt å avgrense dette til å kun omfatte den delen av forskningsbasert utdanning som handler om å la studenter delta i forskningsprosjekter. Arbeidsgruppen skulle ferdigstille arbeidet i løpet av vårsemesteret, og pga den korte tidsfristen valgte vi ikke å lage en samlet oversikt over forskningsprosjekter ved HiB der studentene er aktive medspillere, men heller å plukke ut eksempler på prosjekter der det har vært vellykkede med studentdeltakelse.

Eksempler på forskningsbasert utdanning

Arbeidsgruppen har, i samarbeid med Senter for nye medier, laget en film som viser studenters deltakelse i to ulike forskningsprosjekt ved HiB. Filmen illustrerer hvordan studenter kan involveres i ulike forskningsarbeid, og er ment å være til inspirasjon for både studenter og ansatte ved HiB. Filmen vi har laget er basert på to forskningsprosjekt som pågår ved HiB nå, og som er samarbeid på tvers av avdelinger. I tillegg er noen bilder hentet fra andre prosjekter ved HiB.

- 1. Kartlegging av fysisk kapasitet og treningsvaner hos mannlige fotballspillere i Bergen**
Prosjektet er et tverrsnittstudie som gikk ut på å undersøke fysiske og fysiologiske parameter som, muskelstyrke, hurtighet, spenst, bevegelse, oksygenopptak, lungefunksjon, og balanse hos mannlige fotballspillere i Bergen. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom idrettsseksjonen ved AL og fysioterapiutdanningen ved AHS.
- 2. Påvirkning av intens styrketrening og koffein på muskelskademarkører**
Prosjektet gikk ut på å undersøke hvordan intens styrketrening med og uten koffeintilskudd vil påvirke analytter i blodet. Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom idrettsseksjonen ved AL og bioingeniørutdanningen ved AIØ.

For at vi skal nå så mange som mulig med filmen, ønsker vi at filmen publiseres på hib.no, hib.no/for-studenter og Allmenningen. Vi ønsker også at den legges ut på HiBs og Studentparlamentets Facebook-sider, og på Instagram. I tillegg ønsker vi at den kan vises på infoskjermene som er satt opp på de ulike campus ved HiB.

Videre arbeid med produktet

Arbeidsgruppen ønsker at filmen kan være en mal for flere tilsvarende filmer med eksempler på prosjekter der det har vært vellykket å involvere studenter aktivt i forskningsarbeidet. Filmene må speile bredden i forskningsprosjekter som pågår ved HiB, og det bør jevnlig publiseres nye filmer. For å følge opp dette arbeidet med inspirasjonsfilmer foreslår arbeidsgruppen derfor følgende tiltak:

- Det bør hvert år til studiestart publiseres nye filmer som formidler studentaktive forskningsprosjekter ved HiB, etter mal fra Arbeidsgruppens film. Det er ønskelig at filmene speiler bredden i slike forskningsprosjekter.

Andre tiltak for å øke omfanget av studentaktiv forskning

Høgskolen i Bergen har som mål å tilrettelegge for studentinvolvering i forskning. Det er viktig at dette budskapet når ut til studentene, så de tidlig i studieløpet er klar over de mulighetene som finnes for å delta i forskningsarbeid ved institusjonen. For å sikre informasjon til studentene foreslår arbeidsgruppen følgende tiltak:

- Det bør hvert år ved studiestart formidles en nyhet til studentene på HiBs websider om muligheter for studentinvolvering i forskning.
- Det bør lages en egen inngang til forskning på HiBs studentsider på web, der studentene bl.a. kan finne informasjon om studentinvolvering i forskning og om forskningsprosjekter ved HiB.
- Studentene må få informasjon om at deltakelse i forskningsprosjekter ved HiB kan brukes i en bachelor / masteroppgave.
- Det bør arrangeres FoU-konferanser ved alle avdelinger ved HiB, der studentinvolvering i forskning og studentpresentasjoner skal være et satsningsområde.

Alle avdelingene ved HiB bør ha en felles praksis for hvor studenter skal henvende seg dersom de ønsker informasjon om studentaktiv forskning. Det må også være en felles praksis for hvem ansatte skal kontakte dersom de ønsker å komme i kontakt med aktuelle studenter til sine prosjekter.

I 2010 publiserte UHR rapporten «Utdanning + FoU=Sant», der de bl.a. kom med noen anbefalinger til institusjonene for bedre samspill mellom utdanning og FoU. Et av disse var å belønne fagmiljøer som får til et slikt godt samspill. Arbeidsgruppen mener også at skal vi øke omfanget at studentinvolvering i forskning, må det å involverer studenter i forskningen sin gi uttelling for forskerne. Arbeidsgruppen vil også fremme følgende forslag til tiltak:

- Studentinvolvering i forskning på bachelor / masternivå bør være tellende for tildeling av FoU-tid.

Noen grunnleggende premisser må være på plass før man involverer studenter i forskning, som at studenten har tilstrekkelig kjennskap til forskningsetiske retningslinjer, avklaring om eventuell lønn, konfidensialitet osv. Arbeidsgruppen har ikke sett på hva HiB har av retningslinjer for dette.

Formidling av FoU ved HiB

Ved Høgskolen i Bergen er det et stort fokus på formidling av forskningen ved institusjonen gjennom nasjonale og internasjonale publiseringskanaler. I Strategisk plan for 2011-2015 har høgskolen som

målsetning å «auka den vitenskapelege publiseringa i internasjonalt anerkjende publiseringsskanaler» og vidare «...driva brukarretta og allmennretta formidling». Arbeidsgruppen mener det er viktig at man også synleggjør HiBs forskning, og det samspillet som er mellom utdanning og FoU, innad i organisasjonen. Dette sier planene lite om. Vi mener det er en forutsetning for studentinvolvering i forskningen at studentene kjenner til hva som foregår. Arbeidsgruppen ønsker derfor å foreslå noen tiltak for å sikre at egne studenter kjenner til den forskningen som foregår i institusjonen, som et ledd i informasjonsarbeidet for å få dem selv til å delta i forskningsaktivitet. Arbeidsgruppen foreslår følgende tiltak:

- Studentene skal i første semester av studiet blir presentert for den forskningen som foregår ved HiB innenfor deres fagområde.
- Det bør opprettes publiseringssvegger ute i de ulike fagmiljøene, der man henger opp opptrykk alle nye publiseringer. Publiseringssveggene må opprettes i områder både studenter og ansatte ferdes, for å synleggjøre ansattes forskning både til studenter og andre ansatte.
- Forskningen ved HiB bør synleggjøres for studentene ved økt bruk av interne gjesteforelesere som kan fortelle studentene om aktuell forskning innen sine fagområder.
- Det bør lages et slide-show over alle pågående forskningsprosjekter ved HiB som til enhver tid formidles til studenter og ansatte via HiBs eksterne og interne websider, samt informasjonstavler i byggene.
- Det bør opprettes en postervegg der ansatte kan vise fram postere de har presentert på konferanser osv. for å synleggjøre ansattes forskningsformidling både til studenter og andre ansatte

Arbeidsgruppen mener også at det er behov for felles formidlingsarenaer ved institusjonen, slik at forskningsformidlingen også skjer på tvers av avdelingene, både mot studenter og ansatte. Avdelingene har i dag ulike formidlingsarrangement for å synleggjøre forskningen sin, og biblioteket arrangerer Forskning i fyr og flamme. Disse arrangementene når i liten grad ut til studentene. Arbeidsgruppen mener HiB bør ha en felles formidlingsarena som er et samarbeid mellom administrasjonen og avdelingene. Arrangementene må appellere både til studenter og ansatte, og speile bredden i forskning som foregår ved HiB. Det må settes av tilstrekkelig midler til både gjennomføring og markedsføring av arrangementene. Gruppen vil derfor foreslå følgende tiltak:

- Det bør opprettes en felles formidlingsarena ved HiB, der forskere kan presentere sine forskningsprosjekter for studenter og ansatte ved HiB.
- Det bør arrangeres EXPO for alle avdelinger for å synleggjøre studentenes forsknings- og utviklingsarbeid både til andre studenter og ansatte.

Som tidligere nevnt mener vi at det å få til et samspill mellom utdanning og forskning bør belønnes. Arbeidsgruppen mener at dette også må gjelde formidling av egen forskning internt i institusjonen. For å sikre at slik formidling prioriteres, må det finnes en «gulrot» for fagansatte. Arbeidsgruppen foreslår derfor til slutt følgende tiltak:

- Formidling av egen forskning til studenter og ansatte i organisasjonen bør være poenggivende ved tildeling av FoU-tid.

Avslutning

Arbeidsgruppen har kun hatt noen måneder på å slutføre arbeidet vi ble satt til. Arbeidet har resultert i en film og en rapport der vi har skissert opp flere ulike tiltak vi tror vil kunne øke studentinvolvering i forskning ved HiB. Noen av tiltakene er endringsforslag til dagen praksis ved HiB, men mange av tiltakene er foreløpig kun på idestadiet, og arbeidsgruppen håper tiltakene følges opp og settes ut i livet.

Til slutt vil vi takke Mauricio Pavez og Paul Richard Johannessen ved Senter for Nye medier for samarbeidet. De har konkretisert ideene våre, og produsert filmen vi ønsket oss.

Referanser

Høgskolen i Bergen (2011). *Strategi for forskning, utvikling og nyskaping (FoU/N) 2011-2015*. Bergen: Høgskolen i Oslo. Tilgjengelig fra:

http://allmenningen.hib.no/Documents/07%20Organisasjonen/Sentrale%20dokumenter/Strategier%20og%20planer/Strategi%20for%20FoUN%202011_2015.pdf [Nedlastet 1. juli 2015].

Høgskolen i Bergen [2010]. *Strategisk plan. Høgskolen i Bergen 2011-2015*. [Bergen]: Høgskolen i Bergen. Tilgjengelig fra: <http://www.hib.no/siteassets/dokumenter-planer/strategisk-plan2011-15.pdf> [Nedlastet 1. juli 2015].

Kunnskapsdepartementet (2013). *Lange linjer - kunnskap gir muligheter*. St. meld 18(2012-2013) Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Universitets- og høgskolerådet (2010). *Utdanning + FoU = Sant*. [Oslo]: Universitets- og høgskolerådet.

Universitets- og høgskolerådet (2015). *Utdanning i endring. Nye muligheter for FoU + Utdanning*. [Oslo]: Universitets- og høgskolerådet.